

BÄTTRE LIVSKVALITET I LOS ZANJONES

Rapport från ett pågående projekt, **VFSN 130**

Första gången vi kom till samhället Los Zanjones var i maj i år. Vi möttes av en grupp kvinnor och ett par män. De hoppades att få hjälp av VFSN med ett projekt för att odla grönsaker. Mötet hade samman kallats av AMDES*, vår samarbetsorganisation som på olika sätt stödjer 14 byar i Posoltega. Kommunen drabbades hårt av orkanen Mitch 1998 då mer än 2000 personer miste livet i ett jordskred orsakat av det kraftiga regnet. AMDES började då sin verksamhet med katastrofhjälp till offrens familjer och har sedan dess fortsatt att tillsammans med befolkningen bekämpa fattigdomen i trakten.

Vid detta första möte skulle vi bara lyssna på dessa solbrända människor vars kroppar präglats av hårt jordbruksarbete. Här arbetar kvinnor och män sida vid sida på fälten, och männen var också beredda att hjälpa kvinnorna om de skulle få möjlighet till att dra igång grönsaksodlingen. Vi ville veta hur de tänkte organisera sig för att genomföra projektet. Det visade sig att man redan hade valt en styrelse som också samarbetade med samhällets medborgarmaktskommitté (CPC)**.

Ordet "zanjon" betyder dike och, berättade en kvinna, har gett byn sitt namn på grund av de djupa och breda ravinerna som orsakats av regnvatten som forsar ner från höjderna. Här finns tre olika bosättningar med sammanlagt 355 familjer, cirka 1300 personer.

Samordnaren Benito berättade att de flesta försörjer sig som daglönare i jordbruket och att det råder hög arbetslöshet. De cirka femtio procent arbetslösa ökar till sjuttio procent när det inte finns något att skörda. Få, bara en tiondel av befolkningen, föder upp boskap och därför reser ofta männen istället till Costa Rica eller El Salvador för att hitta arbete.

Fattigdomen är en tung börda och för många handlar det om att börja från noll varje dag och försöka hitta något tillfälligt jobb,

som i bästa fall kan mätta familjens magar till kvällen.

Man får inte förlora hoppet om ett bättre liv

Hoppet om att VFSN:s styrelse skulle förstå behovet och bedöma att förutsättningar fanns för ett lyckat projekt hade slagit rot hos befolkningen efter vårt besök. I

beredda att informera, samla in pengar eller att solidariskt avsätta en del av sin inkomst för att tillsammans med de lokala organisationerna här arbeta för en förändring.

Vid detta tillfälle hölls även förberedelserna och det beslutades om att stödja projektet. När vi återvände med den goda nyheten

"Vi gick som myror på en myrstig bland plantorna i den välskötta odlingen."

biståndssammanhang är kostnaden för varje projekt liten, omkring 50.000 kronor. Men för människorna här i Nicaragua kan det betyda en markant förbättring av livskvaliteten.

Känslan som också vidarebefordras är lika viktig. Att det finns en solidaritet. Att människor långt borta förstår vad de globala orättvisorna innebär för människor som tvingas leva i fattigdom. Att det i Sverige finns folk som är

var de trettio personerna i målgruppen som direkt skulle genomföra projektet redan redo att sätta igång.

- Nu går vi efter planeringen, sade ledaren Anielka, vi ska arbeta i skilda grupper i varje del av samhället och vi odlar på lotterna närmast vattnet.

Man utsåg också vid detta tillfälle en icke styrelseledamot som skulle ansvara för varje sektion

där gurka, tomat och andra grönsaker skulle sås.

Att så hopp

Utsäde och plantor delades så småningom upp utifrån hur

Trots att männen säger att de är villiga att hjälpa kvinnorna med odlingarna så ser det fortfarande ut som här, mest kvinnor vid mötet med projektdeltagarna i Los Zanjones.

mycket mark varje grupp hade förberett. Något som man hade kommit överens om redan från början. I starten gick det inte så bra, brist på regn hotade skörden och det visade sig att gurkfröna var defekta. Genom AMDES agronom lyckades man skaffa nya gurkfrön och man kunde så en gång till. Eftersom deltagarna inte har annat är plåtburkar och hinkar att vattna med har de diskuterat och vill omfördela budgeten så att åtminstone vattenkannor kan tillhandahållas.

Vid vårt fjärde besök imponerades vi av deltagarnas motivation och beslutsamhet, i synnerhet eftersom alla motgångar krävt en mycket större arbetsinsats än de förväntat sig.

Vilka mål har ni, frågade Kajsa?

Kajsa är från Göteborg och gör ett examensarbete om organisationer i Nicaragua. Tillsammans med oss anställda och VFSN:s nyanlända ungdomspraktikanter Kristofer, August, Isabell och Sara, besöker hon Los Zanjones. Vi

tycker att det är en bra introduktion för de nyanlända att få möta deltagarna och höra sig för om deras projekt.

Deltagarna mötte oss och som små myror på en myrstig gick vi

försiktigt fram bland plantorna och odlarna visade upp sina framsteg.

Kvinnorna berättade stolta om hur de hade arbetat och på vilket sätt de hade organiserat sig.

När vi hade sett odlingarna samlades vi vid ett hus och

svenskarna fick på sin stapplande spanska berätta vilka de var och om Sverige. Kvinnorna var nyfikna på hur klimatet är i Sverige och vad man kan odla där. Men naturligtvis ville de också veta vad svenskarna tyckte om projektets odlingar och deltagarnas samhällinsats. Besökarna förhörde sig ingående om ekologi och hållbarhet, ekologisk gödsling, insektsbekämpning och annat som undervisats om och ingår i projektet.

Jag tycker att detta kulturutbyte blev en fin upplevelse, framförallt därför att det skedde utan reservationer och blygsel som inte är ovanligt hos kvinnor i Nicaragua.

Kanske kan man dra slutsatsen om att gruppsamtalen om självkänsla, som AMDES genomför i samband med projekten, ger resultat.

Kajsa som talar lite bättre spanska förhörde sig om projektets syfte och mål och flera kvinnor ville ingående förklara vad de ville åstadkomma. Anielka berättade att det handlar om bättre kost

och hälsa men också om en förbättrad familjeekonomi eftersom en tomat kostar fyra cordobas, nära två kronor. Brenda inflikade att det som inte deltagarnas familjer äter kan man sälja på marknaden i León. De kan också säljas till reducerat pris till familjer i Los Zanjones som inte deltar i projektet som en social insats. Flera framhöll att deras medverkan i aktiviteter, problemlösning och beslut var en bra och viktig erfarenhet. En slutsats var också att solidariteten skapar oberoende och styrka, en förutsättning för att lokalorganisationer som denna ska kunna utvecklas.

Text och foto **Erich Chavarría**

Koordinator för VFSN i Nicaragua

Översättning: Lasse Wallin

* AMDES, *Asociación Multidisciplinaria para el Desarrollo*

** CPC, *Consejos del Poder Ciudadano*, (Medborgarråd som bildas på uppmaning av FSLN och regeringen)

Adoptera ett projekt i Nicaragua

VFSN stödjer projekt som syftar till ökad folklig organisering på basnivå. Vi samarbetar medgrupper och organisationer som själva försöker förbättra sina livsvillkor.

Du kan adoptera ett projekt genom att betala dess egeninsats som kan variera mellan 1000 till 7-8000 kronor.

Ge bort ett projekt som födelsedagspresent, gå ihop med dina vänner, klasskamrater, elever och adoptera.

Följ sedan projektet genom VFSN:s koordinatörer eller direkt med projektets deltagare.

För närmare information kontakta oss på adresserna eller per telefon enligt **inforutan på sidan 2.**